

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-426/17-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8
Sídlo	U Zásobní zahrady 8, 130 00 Praha 3
E-mail právnické osoby	info@zszahradka.cz
IČ	70845883
Identifikátor	600020851
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Rosecká
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	U Zásobní zahrady 8, 130 00 Praha 3
Termín inspekční činnosti	14. 2. 2017 – 16. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona (vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením).

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8 (dále „škola“ nebo „ZŠZ“), vykonává činnost základní školy, obor vzdělávání Základní škola speciální. Škola vzdělává žáky se souběžným postižením více vadami a poruchami autistického spektra. Kapacita (36 míst) byla ke dni inspekční činnosti využita na 100 %. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní školy Zahrádka (dále „ŠVP“), zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální, díl II. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením. Jsou rozděleni do šesti tříd, z toho jedné pro žáky s poruchami autistického spektra. Většina žáků je zároveň klienty Integračního centra Zahrada (dále „ICZ“), v jehož budově škola sídlí. Pracovníci ICZ se podílejí na práci se žáky, a to zejména v oblasti sociálních služeb, fyzioterapie a ergoterapie. Výchovně vzdělávací proces zajišťuje 14 pedagogických pracovníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2010 škola pokračuje v kvalitně nastavené koncepci speciálního vzdělání, kterou se daří naplňovat. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) má dlouholetou pedagogickou i řídicí praxi. Její styl řízení je založen na vzájemné důvěře a spolupráci zaměstnanců. Dílčí řídicí kompetence deleguje na svoji zástupkyni, jednotlivými úkoly jsou pověřeni i další pedagogičtí pracovníci. Organizace chodu školy je účelná, vychází z její velikosti a rodinného prostředí. Ředitelka využívá tyto výhody k přímé komunikaci a častému osobnímu kontaktu s pedagogy. Hlavním cílem realizované koncepce je promyšlený a kvalitní výchovně vzdělávací proces s důrazem na rozvoj takových psychických i fyzických předpokladů a schopností žáků, které jim umožní maximální možnou soběstačnost, optimálně i sociální samostatnost. Vedení školy pravidelně vyhodnocuje stav ve všech důležitých pedagogických oblastech i v řízení školy. Systém autoevaluace je promyšlený a stabilizovaný. Procesy řízení i vyhodnocování jsou prováděny tak, aby napomáhaly zkvalitňování vzdělávání každého žáka. Pedagogická rada vytváří dostatečný prostor k participaci pedagogických pracovníků na řízení školy, projednává zásadní dokumenty a přijímá opatření týkající se vzdělávací činnosti i organizačního zajištění provozu školy. Součástí řízení je funkční informační systém umožňující konstruktivní komunikaci. Kontrolní systém je optimálně nastaven, hospitační činnost je účelná, vyplývají z ní vhodná opatření k dalšímu zlepšování pedagogické práce. Přínosem pro další rozvoj jsou i vzájemné hospitace vyučujících.

Dobré personální podmínky jsou výsledkem koncepční práce ředitelky, které se daří udržet stabilizovaný pedagogický sbor. Výuku zabezpečuje 14 pedagogů (ředitelka, zástupkyně ředitelky, 9 učitelů, 3 asistenti pedagoga). Požadavky odborné kvalifikace splňovalo k termínu inspekce 93 % pedagogů. Jeden učitel si doplňuje požadované vzdělání, avšak může vykonávat přímou pedagogickou činnost, neboť studium, kterým si doplňuje odbornou kvalifikaci, zahájil před 1. lednem 2015. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází z potřeb školy, respektovány jsou však i potřeby a zájmy jednotlivých učitelů. Aktivně se zúčastnili řady seminářů (např. první pomoc za použití zážitkové medicíny, terapie problémového chování u lidí s mentálním postižením a autismem, školení k ovládnutí PC alternativním očním ovládnutím atd.). Semináře jsou pedagogy vyhodnocovány a pro další spolupráci při DVPP jsou využíváni pouze osvědčení lektori. Kladem pro pedagogický rozvoj jsou kvalitní individuální i týmové supervize externími odborníky, jejichž přínos je dlouhodobě pozitivně hodnocen.

Nejdůležitějším partnerem školy jsou kromě ICZ i zákonní zástupci, se kterými probíhá velmi dobrá a často každodenní spolupráce. Pro rodiny žáků jsou pořádány různé akce (návštěvy divadelních představení, výlety) s významným dopadem pro podporu zejména sociálních dovedností. K činnosti školy významně přispívají další navázané a dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy. Pedagogové využívají širokou spolupráci s mnoha organizacemi, která je pro vzdělávání žáků prospěšná. Jde např. o pravidelnou kooperaci se školskými poradenskými zařízeními (speciálně pedagogická centra s profilací k jednotlivým postižením), centrem alternativní a augmentativní komunikace, centrem zrakových vad a národním ústavem pro autismus. Tradici má intenzivní spolupráce s občanským sdružením Rett Community, která je velmi přínosná pro rodiny s dívkami s Rettovým syndromem. Cenným partnerem ZŠZ je školská rada pro svoji neformální a efektivní spolupráci (jednání kromě závazných bodů také o nových podnětech i aktuálním životě školy a připravovaných akcích, na nichž se také podílejí). Škola také dlouhodobě spolupracuje se vzdělávacími institucemi a umožňuje realizaci praxe studentů. K rozvoji sociálních vztahů přispívá integrace žáků spočívající v pravidelných návštěvách některých žáků v základních či mateřských školách v okolí.

Materiální podmínky ke vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni. Škola sídlí v budově ICZ, pod jehož záštitou probíhá většina investičních záměrů. Škola především zařizuje specializované učebny, pořizuje učební, kompenzační a rehabilitační pomůcky. Ve spolupráci s ICZ a zřizovatelem ředitelka kontinuálně zlepšuje stav materiálních podmínek, aby umožňovaly každému žákovi vzdělávání podle jeho individuálních vzdělávacích potřeb. Od poslední inspekce škola dovybavila samostatnou místnost pro bazální stimulaci a vibrační terapii na harmonizačním lůžku. Má také dostatek dobře vybavených místností pro potřebnou výuku individuálních činností včetně relaxačního zázemí. Veškeré vybavení budovy odpovídá nárokům žáků s kombinovaným postižením. Vybrané prostory (5 pokojů, 2 koupelny s WC, vířivka, bazén, muzikoterapeutický ateliér) jsou osazeny zvedacím transportním zařízením, které výrazně usnadňuje manipulaci se žáky. Každá třída je vybavena a esteticky upravena v závislosti na specifických potřebách žáků. Většina terapeutických aktivit probíhá ve specializovaných prostorách. K dispozici je také tělocvična, přilehlá zahrada, pískové hřiště a zoo koutek. Jednotlivé třídy jsou průběžně vybavovány drobným nábytkem, učebními, kompenzačními a rehabilitačními pomůckami i hudebními nástroji s ohledem na individuální potřeby jednotlivých žáků (např. pomůcky pro alternativní a augmentativní komunikaci v podobě zařízení pro oční ovládání a pro rozvoj zrakového vnímání s hlasovým výstupem). Škola každoročně získává sponzorské dary od rodičů a jiných organizací, díky nimž pořídila např. tablety s ochrannými obaly, iPady a hudební nástroje. Vícezdrojové financování za podpory zřizovatele, grantů, sponzorských darů a kladné hospodaření vytváří dobré podmínky k naplňování ŠVP. Škola nemá vlastní jídelnu, školní stravování je zajištěno prostřednictvím ICZ dovážením ze sousední MŠ, na místě je strava některým žákům upravována.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání jsou kromě tradičních výukových metod využity i speciální postupy, které se uplatňují zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování komunikace a sebeobsluhy. Každý žák je vzděláván podle individuálního výchovně vzdělávacího plánu (dále „IVVP“). Organizace sledované výuky maximálně zohledňovala aktuální možnosti a schopnosti žáků při výuce celé skupiny i při individuální práci ve specializovaných místnostech. V oblasti rozvíjení komunikačních schopností

a řečových dovedností pedagogové pracují s různými metodami alternativní a augmentativní komunikace. V rámci individuálního přístupu se zaměřují na průběžné zpracovávání komunikačních systémů pro jednotlivé žáky. Nedílnou součástí speciálně pedagogické práce je využití široké škály terapeutických prvků. Sledovaná individuální práce (terapie) se žáky při bazální stimulaci, canisterapii, muzikoterapii, vibrační terapii na harmonizačním lůžku a při podpoře rozvoje zrakového vnímání vykazovala odborný a citlivý přístup pedagogů, kterým získávají důvěru žáků. Během výuky ve třídách (skupinách) i práci individuální (malá učebna pro strukturovanou výuku) byla vhodně zařazována aktivní i pasivní relaxace. Pedagogové využili např. odpočinkového místa či polohování žáka, efektivně volili pestré, střídající se činnosti a podněty působící na aktivaci smyslového vnímání (hmatová percepce, sluchová percepce s vnímáním zvuků, harmonie tónů, vibrace bubínku, zraková percepce s vnímáním odlišností barev apod.). Důraz byl kladen na osvojování základů sebeobsluhy. Mnohé činnosti vedly k nácviu jemné i hrubé motoriky (např. vkládání tvarů do výřezů). Pedagogové pružně reagovali na vzniklé hygienické nároky jednotlivých žáků. Zařazovali takové formy a metody práce, které odpovídají speciálně pedagogickým postupům a práci se žáky s těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami. Vždy korespondovaly s obsahem IVVP. Při výuce ve třídě efektivně spolupracoval učitel s dalším pedagogem, asistentem pedagoga, případně i přítomným pracovníkem ICZ. Pedagogové oceňovali snahu a dílčí pokrok, povzbuzovali žáky k následné aktivitě. Využívali mnoha názorných pomůcek, alternativních způsobů komunikace (obrázkové symboly a schémata – denní rozvrh, kartičky se jmény žáků, fotografie aj.). Učitelé od minulého hodnocení využívají i další didaktickou techniku (žáci pracovali s výukovými programy v iPadu) a nově i notebook s možností očního ovládání (rozvoj alternativní komunikace u žáků s omezenou jemnou motorikou). Výuka se přes svou náročnost a často i proměnlivý psychický stav žáka vyznačovala pedagogickým optimismem, vstřícností a trpělivostí, které vytvářely příjemné zázemí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy a pedagogové průběžně uplatňují sdílený systém k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání každého žáka a sledování jejich vzdělávacích pokroků. Tento systém je vhodně nastaven vzhledem k podmínkám školy a potřebám žáků. Pedagogové pravidelně vyhodnocují jejich individuální vzdělávací pokroky. Systém speciálně pedagogické diagnostiky je promyšlený, záznamy o vývoji žáka v IVVP obsahují úroveň dosažených schopností a co nejkonkrétnější, reálné a srozumitelné cíle. IVVP, jako otevřený dokument, je výsledkem spolupráce třídního učitele, participujících pedagogů a terapeutů ZŠZ i ICZ, psychologa, případně i odborných lékařů. K obsahu se vyjadřují i zákonní zástupci žáků. Škola podporuje zdravý životní styl především pravidelným pobytem v přílehlé zahradě, každá třída organizuje minimálně jednou ročně vícedenní výlet a každé dva roky školu v přírodě. Velmi dobře je zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví. Ve sledovaném období nebyl zaznamenán žádný úraz. Dohled nad vstupem do budovy je zabezpečen pomocí videotelefonu.

Závěry

Hodnocení vývoje

Škola si od poslední inspekční činnosti v roce 2010 udržuje velmi kvalitní úroveň vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením. Vedení školy se daří neustále zlepšovat materiální podmínky.

Silné stránky

- cílený rozvoj schopností žáků dle velmi dobře sestavených individuálních výchovně vzdělávacích plánů,
- příznivé materiální podmínky,
- kvalitní výuka s respektováním individuálních potřeb,
- vstřícný a empatický přístup k žákům i k zákonným zástupcům,
- účinná podpora a maximální pozornost osobnostnímu rozvoji žáků,
- kvalitně nastavené DVPP,
- profesionální přístup k práci, vzájemné hospitace a supervize,
- aktivní spolupráce se zákonnými zástupci a s řadou profesních a sociálních partnerů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit odbornou kvalifikovanost celého pedagogického sboru

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina schválená usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 40/37, ze dne 19. 6. 2014, s účinností od 1. 9. 2014
2. Potvrzení ve funkci ředitelky školy, čj. MHMP 34 0291/2014, ze dne 12. 3. 2014, s účinností od 1. 8. 2014
3. Koncepce Základní školy Zahradka ze dne 30. 8. 2016
4. Školní vzdělávací program Základní školy Zahradka platný ve školním roce 2016/2017
5. Školní řád platný od 1. 5. 2015 k termínu inspekční činnosti
6. Rozvrh vyučovacích hodin platný od 1. 9. 2016 k termínu inspekční činnosti
7. Třídní knihy vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 k termínu kontroly
8. Kniha úrazů vedená od školního roku 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
10. Výroční zprávy Základní školy Zahradka za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
11. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
13. Plán DVPP, přehled DVPP za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
14. Rozpočtová opatření včetně rozvojových programů MŠMT za roky 2015 a 2016
15. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu za roky 2015 a 2016
16. Účetní závěrky za roky 2015 a 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Frojdová v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Černá v. r.

Mgr. Ivana Zoulíková, přizvaná osoba
(odbornice na vzdělávání sluchově postižených)

Zoulíková v. r.

Mgr. Karel Kuchler, přizvaná osoba
(odborník na vzdělávání sluchově postižených)

Kuchler v. r.

V Praze 10. března 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Rosecká, ředitelka školy

Rosecká v. r.

V Praze 20. 3. 2017